

това изложбата носи символичното заглавие „Бунтът на духа – основна сила по пътя към свободата“, като обхваща времето от 1861 г., когато започва дейността на Г. С. Раковски и завършва през 1873 г. със смъртта на Левски. Не са забравени и свидните жертви на Априлското въстание от 1876 г.“

Авторите на изложбата включват в общия порив за извоюване на Освобождението, както радикалните революционни организации като БРЦК и ВРО, така и „другите“, както често ги наричаме, също имащи за цел просперитета и освобождението на българите, но по пътя на развитието и еволюцията. В този план, в изложбата присъстват и „Добродетелната дружина“, и Тайният централен български комитет (ТЦБК), както и други организации със своите

ръководители, печатни органи, програмни документи. Акцент в изложбата са и Общото събрание на БРЦК в Букурещ и смъртта на Ангел Кънчев на пристанището в Русе.

Експозицията обхваща всички снимки на Васил Левски, изведени на самостоятелни пана, снимки на негови сподвижници, документи на БРЦК и ВРО, текстове из писма на Апостола, паметни места, свързани с дейността му. Показани са и едни от най-новите документи, открити в Османския архив в Истанбул, за Васил Левски и Ангел Кънчев.

Двайсетте експозиционни табла илюстрират различни моменти от проявите по пътя, водещ към Свободата. Представени са чрез факсимилета на снимки и художествени картини, документи и вещи: Георги Раковски, Любен Каравелов, Васил

Левски, Христо Ботев, създателите и деятелите на Тайния централен български революционен комитет в Букурещ (1866 г.), Евлоги и Христо Георгиеви, ръководители на Добродетелната дружина (есента на 1867 г.) и десетките техни сподвижници и съратници от различни краища на българските земи. Всички те са в основата на създаването на мрежата от революционни комитети, които да дадат насоки и да извършат революционната подготовка на българите за въстание.

Проектът се реализира със съдействието на Националния музей „Васил Левски“ – Карлово, фондация „Васил Левски“ и Регионалната библиотека „Любен Каравелов“ – Русе, с финансовата подкрепа на Министерството на културата. ♦

XV фестивал на българското кино в чешката столица

Юбилейното издание на това обичано културно събитие се проведе през месец март 2023 г. и бе чакано с нетърпение от любителите на съвременното българско кино.

Фестивалът се реализира всяка пролет под патронажа на Посолството на Република България в Чешката република, Българския културен институт в Прага и кино „Люцерна“.

Всички филми бяха представени със субтитри на английски и чешки език, за да могат да достигнат до по-голяма аудитория. В рамките на четири дена зрителите успяха да се докоснат до четири съвременни български филма.

Г-н Володя Гоцев, директор на Българския културен институт в чешката столица, откри Фестивала на 16 март с филма „Бягство“ на режисьора Виктор Божинов по сценарий на Деляна Манева.

„Бягство“ в вълнуващ психологически трилър, сниман в родопско-

то село Чамла, което е най-високото българско село с 1650 м. надморска височина.

Пред зрителите се откриха страсхотните гледки на Родопите и те успяха да се докоснат до българската природа в едно от най-красивите кътчета на родината. Природата не е само фон във филма – тя е пълноценен участник в него. На големия екран видяхме необикновена история, която сблъсква два различни свята – светът на група млади хора, които се борят да върнат живота в изоставеното село и светът на наркозависими младежи. Главната роля се играе от дебютанта Александър Кендеров (във филма – Дани), който бяга от център за рехабилитация на наркозависими. Освен това Дани е бил свидетел на повече неща, отколкото трябва, и това го превръща

в беглец. Финалът на филма остава с отворен край за зрителя – всеки трябва да има избора как да продължи живота му. Поантата е, че всички ние осъзнаваме грешките си и искаме да променим себе си не за другите, а за самите нас.

Фестивалът продължи на 17 март с филма „В сърцето на машината“ на режисьора Мартин Макариев, който е най-награждаваният български филм за 2022 г. Филмът разказва за група затворници с тежки присъди от 1978 г. (времето на комунизма) и техния драматичен конфликт с надзирателите. Сюжетът се развива през лятото на 1978 г. в завода „Кремиковци“. Тогава започва съдбоносният работен ден за бригадата затворници. Заглавието на филма ни отвежда до същността на проблема, а именно – метафората към порива за свобода;

Башар Рахал, Александър Сано и Мартин Макариев сред вдъхновени зрители

Галина Тонева и Виктор Божинов със свой малък почитател

Публиката на XV фестивал на българските филми

за отнетия и неизживян живот; за скритата доброта на най-кръвожадния престъпник; за човека, който има право да бъде човек, въпреки своето минало. За промяната, която е част от всеки истински човек.

Сърцето на машината, всъщност, е един заклежен гълъб в струг, заради който мъжете рискуват живота си, защото „Да бъдеш човек!“ е по-силно от инстинкта за самосъхранение, а мечтата да изкупиш вината си замъглява здравия разум, но показва, че и най-големият престъпник заслужава да бъде човек.

Този филм едновременно може да те разсмее и разплаче. Изключителна лексика, която пронизва сърцето с точността си.

Човешкото в човека е по-силно от всичко останало!

Филмовият фестивал завърши в неделя, 19 март, с нашумелия български филм, който е вдъхновен от живота на поетесата Петя Дубарова – „Петя на моята Петя“. Режисьор на филма е Александър Косев – по сценарий на Нели Димитрова и Валентина Атанасова.

Сценарият представя миналото чрез настоящето – Петя Дубарова и Петя Монева. Монева е ученичка в 11. клас, с ясно заявено мнение и отношение – точно каквито трябва да бъдем в нашето съвремие. Да уважаваме субординацията, но не и да бъдем подвластни на нея, да уважаваме себе си и да не се страхуваме да изразим собственото си мнение. Петя Дубарова пък е представена като мъдра и митична, даваща съвети на „новата“ Петя.

Това е филм за съвременността, следствие на отминалите години; за поезията, която живее във всекиго от нас; за бунта на младото поколение, което не може да търпи „комунистическата тишина“.

Самоубийството на 17-годишната Дубарова поставя важния въпрос: Заслужава ли си? И къде е тънката граница между бунта и края на човешкия живот?

А поантата – тя е ясна – любовта е вдъхновението на всеки човешки живот. Както може да спаси човека от пропадта, така и може да го хвърли, когато най-малко очаква.

Петя Дубарова винаги ще живее и вечно ще се превъплъщава в някоя си Петя – така смисълът е жив.

В рамките на Фестивала, във файето на кино „Луцерна“, бе експонирана фотоизложбата „Звезди на българското кино“, в която са включени портрети на едни от най-популярните артисти от близкото минало – Апостол Карамитев, Георги Калоянчев, Стефан Данаилов, Гинка Станчева. ◆